

Vědec zkoumá kukačky a hledá vejce prapředka ptáků

Olomouc (dir) - Kukačky přivedly Tomáše Grima z olomoucké přírodovědecké fakulty k prestižnímu grantu. Jako první vědec z České republiky získal od organizace Human Frontier Science ve Štrasburku dvaadvacet milionů na výzkum těchto ptáků. Mladý vědec uspěl v konkurenci sto sedmácti projektů z celého světa. Příští tři roky bude společně se dvěma kolegy z Británie a Nového Zélandu provádět průzkum kukaččích vajec.

„Chceme zjistit, jak vypadala vejce vzdáleného předka kukaček a možná i vejce prapředka všech ptáků. Zároveň zjistíme, zda kukačka při tvorbě barev skořápky přimíchává do barev stejné chemické sloučeniny jako hostitel, nebo je vyrábí jiným způsobem a mate jej smyslově,“ vysvětluje Tomáš Grim.

Olomouckému ornitologovi je teprve třiatřicet let a působí jako doцент na katedře zoologie a antropologie. Kukačkám se věnuje už třináct let. Vyhledává je nejčastěji na

jižní Moravě, na lednických a hodonínských rybnících. Vloni se vypravil na Nový Zéland.

Tam se setkal také se svým budoucím kolegou, se kterým se teď bude podílet na výzkumu. A jak jejich vědecká práce bude vypadat?

„Uděláme terénní průzkumy v několika zemích – v České republice, Maďarsku, Finsku i na Novém Zélandu. Výzkum možná bude trvat déle než tři roky, protože budeme vystaveni rozmarům počasí. Chystáme se odebírat z hnízd vajíčka,“ vysvětluje Grim.

Vejce kukačky jsou velice odolná. Zjistit, proč tomu tak je, je jedním z cílů vědecké práce. Výzkumy zatím potvrdily, že po sobě jdoucí generace kukaččích samic si vybírají stejný druh hostitele a dokážou napodobit barvu a kresbu jeho vajec. Kukaččí vejce jsou však větší a dvakrát tvrdší, aby lépe odolala dopadu při snesení a případně odolala hostitelově zobáku.

„Zjistíme, zda kukačka při tvorbě zbarvení skořápky přimíchává do barev stejné sloučeniny jako hostitel.“

Tomáš Grim, ornitolog